

FORSLAG TIL LANDSPLANREDEGØRELSE 2018

VÆKST OG UDVIKLING GENNEM FYSISK PLANLÆGNING

Bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet

JULI 2018

FORORD

Regeringen ønsker et Danmark i bedre balance, hvor det er attraktivt at bo, arbejde og drive virksomhed i hele landet.

Planloven er med til at sætte rammen for udviklingsmulighederne lokalt, og kommunernes planlægning for arealanvendelsen er et vigtigt redskab til at sikre et sammenhængende Danmark.

Den fysiske planlægning skal i dag håndtere væsentligt anderledes udfordringer end tidligere blandt andet i lyset af urbanisering, ændringer i erhvervsstrukturen, klimaudfordringer og nye teknologiske muligheder, herunder digitalisering. Planloven skal i højere grad være et redskab til at understøtte potentialer og styrke udviklingsmulighederne i hele landet. På baggrund af aftalen mellem regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet fra juni 2016 har regeringen gennemført en modernisering af planloven.

Den nye planlov trådte i kraft den 15. juni 2017, og giver blandt andet nye udviklingsmuligheder i kystområderne, nye muligheder i landdistrikterne til fremme af bosætning og erhverv, bedre rammer for produktionsvirksomheder og bedre udviklingsmuligheder for detailhandel. Desuden har kommunerne fået mere fleksible rammer for at planlægge for byudvikling. Derudover imødekommes kommunernes og erhvervslivets efterspørgsel efter mere fleksibel og smidig administration.

Det har været en vigtig sigtelinje for den nye planlov at give kommunerne nye muligheder i den fysiske planlægning, fordi de lokalt er tæt på borgere og virksomheder og bedst kender de lokale styrker, udfordringer og ønsker. Deraf følger naturligvis også et større politisk ansvar for kommunalbestyrelserne med at afveje de mange hensyn, der er i den fysiske planlægning og sikre den bedst mulige inddragelse af borgere, virksomheder og organisationer.

De nye udviklingsmuligheder går hånd i hånd med beskyttelse af landskaber, natur og miljø. Nu er det op til virksomheder, borgere og kommunerne at gøre brug af de nye rammer til gavn for udviklingen i hele Danmark.

Rasmus Jarlov
Erhvervsminister

KAPITEL 1. BEDRE RAMMER FOR KOMMUNERNES FYSISKE PLAN- LÆGNING

Dansk økonomi står i dag i en gunstig situation, hvor hovedparten af kommunerne oplever en positiv udvikling med befolkningsfremgang og en stigning i beskæftigelsen.

De positive udviklingstendenser dækker dog over lokale forskelle, og nogle landdistrikter er således fortsat udfordret af faldende beskæftigelse og en ændret befolkningssammensætning.

Det er vigtigt, at kommunerne i højere grad kan anvende planloven som led i udviklingen af kommunen. Med den nye planlov fra juni 2017 har kommunerne fået større råderum og øget fleksibilitet, så den fysiske planlægning i højere grad kan tage højde for de vilkår og behov, som skal tilgodeses lokalt for at give rum for initiativ og engagement fra virksomheder og borgere.

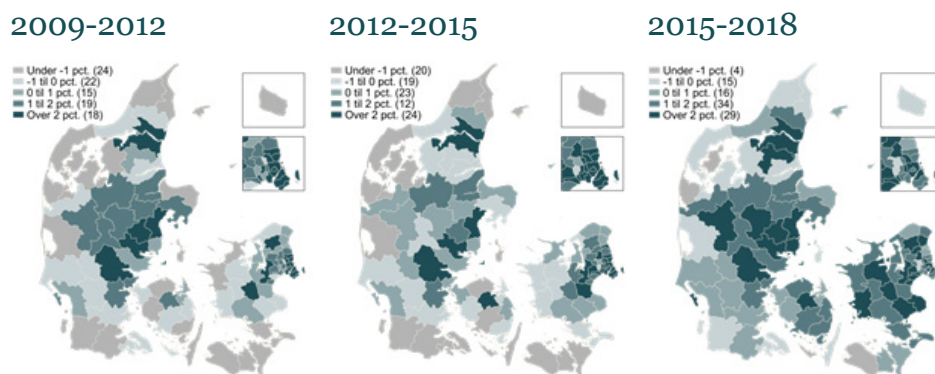
Planlovens formål er blandt andet at fremme, at der i den fysiske planlægning skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst ved, at der sker en afvejning af samfundets interesser i arealanvendelsen, hvor der både er plads til byudvikling, landbrug,

vindmøller, sommerhusområder og natur mv., og hvor potentielle miljøkonflikter i videst mulig omfang skal søges undgået. Den kommunale planlægning skal således tage højde for, at Danmarks areal er grundlag for mange forskellige interesser og samtidig en begrænset ressource.

I områder med lokale udfordringer, eksempelvis i visse landdistrikter og kystområder, kan kommunerne i dag skabe nye udviklingsmuligheder lokalt eksempelvis ved at planlægge for turismeudvikling og omdannelse af mere attraktive landsbyer. I andre områder af Danmark, særligt omkring de større byer, hvor der planlægges for byvækst, kan kommunerne fremme en hensigtsmæssig byudvikling ved at udnytte attraktive havneområder til boliger og kontorer samtidig med, at velfungerende produktionsvirksomheders drifts- og udviklingsmuligheder fastholdes.

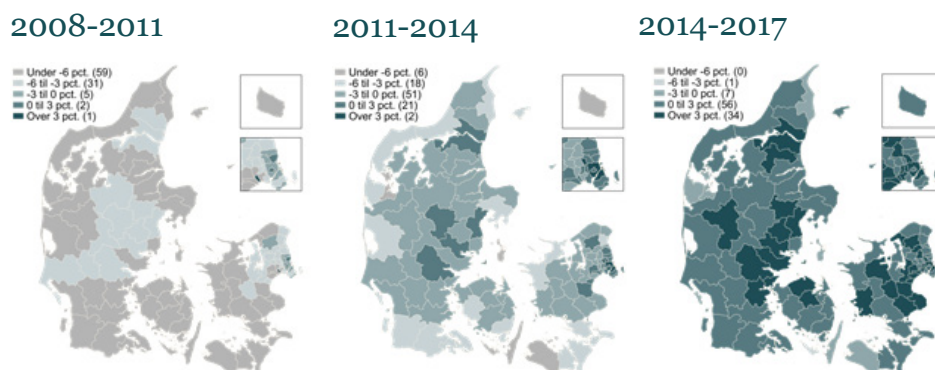
Ændring i befolkningstal 2009-2018

Anm.: Kortet viser væksten i befolkningstallet i hver af perioderne. Befolkningstallet er opgjort pr. 1. januar hvert år.

Kilde: Danmarks Statistik.

Ændring i beskæftigelsen 2008-2017

Anm.: Kortene angiver væksten i antal beskæftigede i hver af perioderne. Beskæftigelsen er opgjort i fuldtidsansatte personer på baggrund af lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på bopælskommune.

Kilde: Jobindsats.dk (Beskæftigelsesministeriet).

I forbindelse med byvækst skal kommunerne i deres planlægning fortsat iagttage, at arealudlæg til byvækst svarer til det forventede behov og den forventede udvikling inden for den 12-årige planperiode. For at understøtte kommunernes planlægning for byvækst, er der udviklet en ensartet metode til kommunernes opgørelse af det lokale behov for nyudlæg til byvækst, som kommunerne skal benytte. For at understøtte kommunernes planlægning for byvækst er der desuden udgivet "Vejledning om byvækst", Erhvervsstyrelsen 2017, der blandt andet beskriver, hvordan kommunerne skal redegøre for behovet for at inddrage nye arealer til byvækst på baggrund af behovsopgørelsens resultater.

Mindre statslig indblanding i kommunernes planlægning

Staten har fortsat en vigtig rolle i forhold til at sikre udvikling af et Danmark, der hænger sammen og kan fungere som en helhed. Det gælder fx i forhold til overordnede regionale eller tværkommunale planlægningsopgaver som større infrastruktur- og forsyningsprojekter samt overordnede spørgsmål om hovedstadens planlægning.

Samtidig er det dog vigtigt, at staten ikke blander sig unødigt i kommunernes planlægning. Med den nye planlov fra juni 2017 er de væsentlige nationale interesser derfor fokuseret inden for fire interesseområder: 1) vækst og erhvervsudvikling, 2) natur- og miljøbeskyttelse, 3) kulturarvs- og landskabsbevarelse samt 4) hensyn til nationale og regionale anlæg. Hvert interesseområde indeholder en række temaer, hvor der er formuleret nationale hensyn, som kommunerne skal varetage i planlægningen. I dag er antallet af konkrete hensyn reduceret med ca. en tredjedel i forhold til tidligere.

Fremover vil staten alene fremsætte indsigelse mod kommuneplanlægningen, hvis planlægningen er i strid med væsentlige nationale interesser inden for de fire interesseområder. Regeringen lægger stor vægt på at fastholde en fortsat god dialog mellem de relevante ressortministerier og kommunerne både før og under høring af kommuneplanforslag og tillæg til kommuneplaner med henblik på, at eksempelvis uklarheder i planforslag kan løses ved aftale om præciseringer eller suppleringer, og indsigelser dermed kan undgås.

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er præciseret i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning" Erhvervsstyrelsen 2018, som uddyber de nationale hensyn, der skal varetages i den kommunale planlægning for hver af de fokuserede nationale interesser.

Kortere høringsfrister og administrative lettelser

For at give kommunerne den nødvendige fleksibilitet i deres administration af planloven, har regeringen med moderniseringen af planloven åbnet for differentierede og kortere høringsfrister, så kommunerne kan tilpasse længden af offentlige høringsperioder efter konkrete projekters kompleksitet og påvirkning af omgivelserne. Det betyder, at en høringsperiode kan være helt ned til to uger for lokalplanforslag af mindre betydning, hvor det tidligere var et krav, at alle planforslag, uanset kompleksitet, skulle i mindst 8 ugers høring. For at planlægningen fortsat skal ske i en åben demokratisk proces, hvor planforslag lægges frem til offentlig høring og debat, så alle interesser og synspunkter kan komme til orde, er det vigtigt, at kommunerne som led i deres øgede planansvar styrker borgernes inddragelse i den lokale planlægning.

Med de nye administrative muligheder kan kommunerne desuden forenkle deres administration og tilrettelægge en enklere planproces, som letter kommunernes arbejde og tilgodeser borgere og investorer mv., der kan få fordel af en reduceret sagsbehandlingstid.

Derudover har kommunerne med den nye planlov fået mulighed for at give dispensation fra lokalplaner til midlertidige aktiviteter, herunder til etablering af midlertidige studieboliger. Denne mulighed er allerede taget i anvendelse af blandt andet Københavns Kommune, hvor de første studerende i 2017 er flyttet ind i containerboliger muliggjort af planlovsændringen.

KAPITEL 2. NYE UDVIKLINGSMU- LIGHEDER I KYSTOMRÅDERNE OG I TURISMEERHVERVET

Turismeerhvervet har stor betydning for vækst og udvikling i hele landet og særligt uden for de større byer. Regeringen har med moderniseringen af planloven derfor givet en række nye muligheder for at understøtte vækst og jobpotentialet for turismeerhvervet i de kystnære områder under fortsat hensyn til de åbne kyster og landskabelige værdier.

Kommunerne kan blandt andet ansøge om udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvor der kan åbnes mulighed for byudvikling og nye anlæg svarende til landzonen i øvrigt. Endvidere kan kommunerne ansøge om at udlægge og omplacere kystnære sommerhusområder. Samtidig er der igangsat oprydning i ikke udnyttede kystnære arealreservationer til ferie- og fritidsanlæg med henblik på efterfølgende at tage stilling til antallet af potentielle nye forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme (mellem 0 og 15), i det igangsættelse af nye forsøgsprojekter kræver enighed i forligskredsen bag planloven. Endeligt er der åbnet mulighed for, at sommerhuse kan benyttes i en større del af året samt både

anvendes og udlejes mere fleksibelt. Nedenfor gennemgås enkelte større initiativer, der følger af den nye planloven fra juni 2017, og har til formål at styrke udviklingsmulighederne i kystområderne og i turismeerhvervet.

Nye udviklingsområder i kystnærhedszonen

Kystnærhedszonen strækker sig fra kysten og ca. 3 km ind i landet. Den omfatter landzone og sommerhusområder, men ikke byzone. For at give flere muligheder for borgere og virksomheder er reglerne for planlægning i kystområder ændret. Den eksisterende kystnærhedszone er bevaret, men kommunerne har fået mulighed for at udpege udviklingsområder inden for kystnærhedszonen, hvor der gives større adgang til at planlægge for byudvikling og give tilladelse til anlæg i landzonen svarende til landzonen i øvrigt. Udviklingsområderne skal være områder uden særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser. Kommunalbestyrelserne kan hvert fjerde år ansøge erhvervsministeren om at udarbejde landsplandirektiv for udviklingsområder.

Udpegningen af udviklingsområder sker parallelt med udpegningen af eksisterende og potentielle naturområder i Grønt Danmarkskort, således at udviklingsområder og indsatsen for at sikre flere og større sammenhængende naturområder kommer til at indgå integreret i kommuneplanlægningen. Som led i kommunernes udpegning af Grønt Danmarkskort er der oprettet 20 lokale naturråd, som i foråret 2018 skal bistå kommunerne med udpegningerne.

Erhvervsministeren har i februar 2017 inviteret kommunerne til at ansøge om udlæg af udviklingsområder i en første runde med henblik på at kunne udlægge disse i et landsplansdirektiv i efteråret 2018. 22 af landets 78 kystkommuner har den 15. oktober 2017 ansøgt om udviklingsområder i kystnærhedszonen. Fremover vil ansøgning om udviklingsområder følge den almindelige planlægning i kommunerne, som dermed vil kunne ansøge om udpegning af udviklingsområder hvert 4. år. Næste ansøgningsrunde ventes at blive i 2019.

Muligheden for udpegning af udviklingsområder og sammenhængen til udpegningen af Grønt Danmarkskort er beskrevet i "Vejledning om udviklingsområder", Erhvervsstyrelsen 2017¹.

¹Desuden henvises til "Vejledning om Grønt Danmarkskort og naturbeskyttelsesinteresser", Miljøstyrelsen 2017.

Udlæg og omplacering af kystnære sommerhusområder

Sommerhusområder er omdrejningspunkt for turismen uden for de større byer og vigtige rekreative områder for befolkningen. Samtidig er sommerhusområderne med til at understøtte butikslivet og skabe arbejdspladser lokalt.

For at give bedre vilkår for turismeerhvervet åbner regeringen med moderniseringen af planloven for udlæg og omplacering af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen. De fleste kystkommuner har sommerhusområder med ubebyggede grunde og i nogle tilfælde større ubebyggede sommerhusområder i kystnærhedszonen, som ofte er mindre attraktivt placeret.

Den nye planlov fra juni 2017 åbner mulighed for udlæg af sommerhusområder med op til 6.000 nye grunde, under forudsætning af at områder med mindst 5.000 eksisterende ubebyggede sommerhusgrunde tilbageføres til landzone.

Erhvervsministeren har på den baggrund indkaldt ansøgninger fra kommunerne om udlæg og omplaceringer af sommerhusområder med frist den 15. oktober 2017.

Mange af landets kystkommuner har udtrykt et stort ønske om at kunne udlægge nye sommerhuse langs kysterne, og flere kommuner har benyttet sig af muligheden for at søge i første ansøgningsrunde.

Fleksible muligheder for udlejning og anvendelse af sommerhuse

For at give mere fleksible muligheder for udlejning og anvendelse af sommerhuse udvides den periode, hvor sommerhuse beliggende i sommerhusområder frit kan benyttes fra 26 til 34 uger om året (den såkaldte sommerperiode). Sommerhuse beliggende uden for sommerhusområder kan bruges til overnatning hele året, men ikke til helårsbeboelse.

Endvidere får pensionister ret til, efter 1 års forudgående ejerskab, at bo i deres sommerhus hele året, uanset om sommerhuset ligger i et sommerhusområde eller i landzone.

Oprydning i ikke udnyttede reservationer til ferie- og fritidsanlæg og mulighed for etablering af nye forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme

Innovative og miljømæssigt bæredygtige turismeprojekter kan fremme dansk kyst- og naturturisme i hele landet og bidrage til at skabe vækst og lokale arbejdspladser. I forlængelse af aftalen om Danmark i bedre balance fra juni 2016 og den nye planlov fra juni 2017 er der igangsat en oprydning i uaktuelle og uudnyttede reservationer til ferie- og fritidsanlæg. Aftaleparterne vil efter oprydningen tage stilling til antallet af potentielle nye forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme (mellem 0 og 15), i det ophævelse af uaktuelle reservationer skal have et væsentligt større omfang end de nye forsøgsprojekter. Igangsættelse af nye forsøgsprojekter kræver enighed i forligskredsen.

Campingpladser

Ifølge Danmarks Statistik var der i 2016 476 campingpladser i Danmark og danske campingpladser udgør en væsentlig del af kyst- og naturturismens overnatningskapacitet i kystområderne. Bedre og mere fleksible rammer for at udvikle campingpladserne kan bidrage til, at campingpladserne i endnu højere grad bliver attraktive for fremtidens turister og bidrager til vækst og nye jobmuligheder i turismeerhvervet.

Som led i indsatsen for at understøtte udviklingen i kyst- og naturturismen undersøger regeringen mulighederne for at tilpasse campingreglementets regler til de nye ferieønsker, herunder muligheden for større campinghytter samt omdannelse og modernisering af campingpladser.

KAPITEL 3. NYE UDVIKLINGSMULIGHEDER I LANDDISTRIKTERNE

Mange landdistrikter har igennem en årrække oplevet en lavere vækst end resten af landet, selvom der nu også er tegn på en mere positiv udvikling. Et Danmark i bedre balance forudsætter, at der er gode udviklingsmuligheder i hele landet. Planloven skal derfor i højere grad bidrage til en hensigtsmæssig udvikling i de enkelte kommuner og i de enkelte lokalsamfund, og den fysiske planlægning skal i større omfang kunne tilgodese behovet for vækst og udvikling lokalt. Derfor er landzonebestemmelserne ændret på en række punkter.

Regeringen bidrager med moderniseringen af planlovens landzonebestemmelser til at skabe vækst og udvikling i hele landet, og hensynet om vækst og udvikling indgår blandt andet i landzonebestemmelserne ved at give jordbrugserhvervet gode vækst- og udviklingsmuligheder. Hensynet om vækst og udvikling kan desuden indgå i kommunernes konkrete vurdering af ansøgninger om landzonetilladelse, som vedrører boliger og erhverv i landdistrikterne. Kommunerne kan eksempelvis i landsbyer tillægge hensynet til vækst og udvikling betydelig vægt.

Med den nye planlov fra juni 2017 er der ligeledes gennemført en række konkrete lempelser af landzonebestemmelserne for at fremme vækst og udvikling i landdistrikterne. De kommer blandt andet til udtryk ved, at borgere og virksomheder har fået en række umiddelbare rettigheder efter planloven, så de i dag kan gennemføre flere forhold end tidligere, uden at der skal ansøges om en landzonetilladelse hos kommunen.

For at imødekomme lodsejeres muligheder for at nedrive eksisterende boliger med henblik på at bygge nyt, har kommunerne endvidere fået mulighed for at give landzonetilladelser med længere gyldighed.

Mere tidsvarende rammer for landbrugserhvervet

Landbrugs- og fødevarerhvervet er et af de erhvervsområder, hvor danske virksomheder står stærkt internationalt, og som spiller en stor rolle for vækst og udvikling i landdistrikterne. Samtidig har strukturudviklingen i landbruget bidraget til stadig større landbrugsbedrifter. Derfor er det også sigtet med den nye planlov fra juni 2017 at skabe mere tidsvarende rammer for landbrugserhvervet. Der er eksempelvis indført mere lempelige regler for etablering af nye landbrugsbygninger, så de i dag kan placeres, hvor det vurderes mest hensigtsmæssigt for den samlede bedrift.

I tilknytning til landsbrugsproduktion opstår der stadig oftere virksomheder, som forarbejder fødevarer og udvikler sig til attraktioner for borgere og turister. Den nye planlov giver derfor fødevarerhvervs virksomheder med besøgsfaciliteter nye muligheder for at udvide i landdistrikterne for at styrke bosætning, erhverv og turisme i landdistrikterne.

Bedre udnyttelse af overflødiggjorte bygninger

Regeringen har med moderniseringen af planloven samtidig indført bedre muligheder for at anvende og udvide overflødiggjorte bygninger i landdistrikterne til gavn for bosætning, iværksætteri og virksomheder, som kan bidrage til at skabe vækst og udvikling lokalt. Da overflødiggjorte bygninger i landdistrikterne ofte er relativt billige og kan rumme et potentiale for nye anvendelser, giver planloven i dag mulighed for, at ikke blot overflødiggjorte landbrugsbygninger, men også øvrige overflødiggjorte bygninger i landdistrikterne, kan tages i brug til en udvidet række af erhvervs-, bolig- og fritidsformål uden landzonetilladelse.

Med henblik på at styrke bosætningen i landdistrikterne giver den nye planlov desuden mulighed for at foretage større udvidelser af helårshuse uden landzonetilladelse, idet helårshuse i dag kan udvides op til 500 m² uden landzonetilladelse.

Udvikling af attraktive landsbyer

Med henblik på at skabe og fastholde vækst og udvikling i landsbyerne og gøre det mere attraktivt at bosætte sig i landdistrikterne giver den nye planlov kommunerne større frihed til at omdanne og udvikle landsbyer til mere attraktive landsbyer gennem den lokale planlægning. Hvert fjerde år kan hver kommune udpege og afgrænse op til to omdannelseslandsbyer i kommuneplanen. Formålet er at skabe attraktive landsbyer for bosætning. I omdannelseslandsbyerne har kommunerne særligt frie rammer til at fremme en positiv udvikling gennem en helhedsorienteret og langsigtet planlægning for landsbyerne. Kommunerne har blandt andet mulighed for lempeligere administration af planlovens landzoneregler i omdannelseslandsbyer, og de kan foretage en videre afgrænsning af omdannelseslandsbyer, end hvad der gælder for øvrige landsbyer.

Regeringen ønsker desuden at fremme mulighederne for at udvikle attraktive landsbyer med stedbundne kvaliteter som led i at gøre det attraktivt at bo, arbejde og drive virksomhed i landdistrikterne. Som opfølgning på den politiske aftale nedsatte erhvervsministeren i juli 2017 udvalget for levedygtige landsbyer, der er kommet med anbefalinger til, hvordan landsbyer kan være levedygtige og løbende omstille sig. Udvalget afleverede i april 2018. Udvalget har bl.a. drøftet de nye muligheder i omdannelseslandsbyer, og der vil blive udarbejdet en vejledning om kommunernes planlægning for omdannelseslandsbyer, som inddrager udvalgets anbefalinger hertil.

KAPITEL 4. NYE UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR DETAILHANDEL OG PRODUKTIONSERHVERV

Udvikling for detailhandel

Det er et vigtigt mål for regeringen, at det skal være nemmere at etablere og drive virksomhed i Danmark. Den fysiske planlægning skal så vidt muligt imødekomme erhvervslivets behov og understøtte virksomhedernes udviklingsmuligheder.

Detailhandelsbranchen er under forandring. Både internationalt og nationalt ses en stigende digitalisering og e-handel, og i Danmark medfører den stigende e-handel nye indkøbsmønstre og butikskoncepter, fx med etablering af showrooms. Ifølge årsanalysen fra FDIH, Foreningen for Dansk Internethandel, handlede danske forbrugere for 115 mia. kr. på nettet i 2017. Tallet er inkl. rejser, som udgør den største varegruppe på nettet. Udenlandske e-handels-giganter sidder på ca. en tredjedel af forbruget, og andelen stiger hurtigere end køb i danske e-handelsbutikker. E-handlen med udvalgsvarer udgør ca. 20 pct. af det samlede udvalgsvarerforbrug, men e-handlen på dagligvarer er fortsat noget mindre med ca. 2 pct. af dagligvareforbruget. Regeringen har i april 2018 nedsat et

vækstteam for handel og logistik, som i 2018 skal give et bud på, hvordan dansk handels- og logistisk erhverv bedst understøttes og fremtidssikres i en stigende digital verden med markant ændrede forbrugsmønstre.

Produktivitetskommissionen pegede desuden på, at den eksisterende planlov sætter grænser for butikkers størrelse og placering, hvilket medfører, at udviklingen af effektive butiksstørrelser og placeringer hæmmes.

Regeringen ønsker at understøtte nye udviklingsmuligheder i detailhandlen ved at skabe gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur samtidig med, at der fortsat sikres et varieret butiksudbud i både mindre og mellemstore byer.

For at styrke produktiviteten har kommunerne med den nye planlov juni 2017 fået mulighed for at udlægge aflastningsområder og planlægge for større butikker. Størrelsesgrænserne er fjernet for udvalgswarebutikker og øget for dagligvarebutikker.

Den større fleksibilitet i detailhandelsplanlægningen kan være en hjælp til de fysiske butikker i konkurrencen med e-handelen, herunder den udenlandske. Den seneste udvikling viser, at både detailhandlen og kunderne i stadig højere grad kombinerer de forskellige salgskanaler. De fysiske butikker opretter webshops, og de hidtil "rene" e-handelsbutikker etablerer fysiske butikker. Ofte kombinerer kunderne søgning på nettet med besøg i en fysisk butik. Muligheden for nye aflastningsområder og den frie størrelsesgrænse for udvalgswarebutikker kan give plads til nye butikstyper, der kombinerer fysiske butikker og e-handel, ligesom mulighederne understøtter opførelse af transport- og logistikfunktioner i sammenhæng med detailhandel.

Det er således regeringens ønske, at de nye muligheder i detailhandelsplanlægningen kan medvirke til at øge produktiviteten til gavn for forbrugerne i form af lavere priser og et større vareudvalg.

For at sikre at borgere i såvel de berørte kommuner som borgerne i nabokommunerne er bekendt med konsekvenserne af et aflastningsområde og sikre, at der træffes beslutning på et oplyst grundlag, skal kommunerne redegøre for konkurrenceeffekt, påvirkning af butiksforsyningen i bymidterne og ændring i byens samlede oplandseffekt i forhold til nabokommuner. Redegørelsen skal, som en del af kommunens planforslag, sendes i særskilt høring hos nabokommunerne, og Erhvervsstyrelsen kan tage sagen op, hvis redegørelsen ikke er fyldestgørende.

Kommunernes overvejelser om den fremtidige detailhandelsplanlægning tager naturligt afsæt i lokale styrker og behov samt i forventninger til udviklingen i indkøbsmønstre og butikskoncepter på lang sigt. Detailhandelsplanlægningen kan på den baggrund medvirke til, at byerne udvikles efter lokale præferencer og bidrager til at skabe rammerne for det gode liv i byen. Det vil ofte være relevant at se udviklingen af et aflastningsområde i sammenhæng med den fremadrettede udvikling af bymidten, herunder i sammenhæng med den omstilling der sker i mange bymidter, hvor nogle butikker erstattes af caféer, restauranter og andre funktioner, der ligeledes understøtter by- og butikslivet. De små, lokale butikker i bymidten fungerer ofte, sammen med de øvrige bymidtefunktioner, som mødested for forskellige sociale grupperinger i byen.

Planlovens detailhandelsregler er beskrevet og eksemplificeret i "Vejledning om detailhandelsplanlægning", Erhvervsstyrelsen 2017, der har særlig fokus på de redegørelseskrav, som kommunerne skal opfylde, når de planlægger for aflastningsområder. Her godt et år efter planloven trådte i kraft, er en række kommuner allerede godt i gang med planlægningen for nye aflastningsområder.

Udvikling for produktionsvirksomheder

Produktionsvirksomheder er afgørende for vækst, udvikling og beskæftigelse i Danmark. Virksomhederne står for en væsentlig del af dansk eksport og erhvervslivets investeringer i forskning og udvikling.

Der er samtidig knyttet mange arbejdspladser til produktionsaktiviteter hos eksempelvis underleverandører, i byggeri, transport eller andre serviceerhverv.

Det er vigtigt for regeringen, at Danmarks ca. 15.000 produktionsvirksomheder, der er omfattet af kravet om miljøgodkendelse eller om regelmæssige tilsyn, sikres gode fremtidige produktions- og udviklingsmuligheder, og at flere nye og mindre produktionsvirksomheder kan vokse sig store til gavn for vækst, udvikling og beskæftigelse i hele landet.

Kommunernes fysiske planlægning skal derfor i højere grad bidrage til at fastholde Danmark som attraktivt produktionsland. De fleste konflikter i forhold til den fysiske planlægning opstår som regel i tætte byområder, hvor produktionsvirksomheder og transportvirksomheder er lokaliseret samtidig med, at der i stigende omfang planlægges for boliger og kontorer. Med den nye planlov er der indført regler, som sikrer, at kommunerne i deres planlægning skal tage hensyn til produktionsvirksomhederne, herunder deres drifts- og udviklingsmuligheder, med henblik på at undgå miljøkonflikter og skabe stabile, investeringssikre og attraktive erhvervsområder.

Regeringen har med moderniseringen af planloven desuden givet kommunerne bedre mulighed for at skabe sammenhæng mellem den kommunale byudvikling og produktionsvirksomhederne, så nedslidte erhvervsområder kan omdannes til blandede byfunktioner samtidig med, at der stadig er plads til produktionsvirksomheder, der er med til at skabe vækst og udvikling. For at muliggøre opførelse af nye boliger på varigt støjbelastede og centralt beliggende arealer i byen, uden at det fører til skærpede miljøvilkår for de omkringliggende eksisterende virksomheder, er der indført en ny planlægningsmodel med inspiration fra Hamborg. Modellen giver kommunerne mulighed for at udpege transformationsområder, hvor der kan opføres nye boliger på støjbelastede arealer. Den første række af boliger mod en produktionsvirksomhed skal fungere som støjskærm for andre boliger i området, hvor de vejledende grænseværdier for støj skal være overholdt.

Planlovens regler om planlægning for produktionsvirksomheder er beskrevet i "Vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægningen", Erhvervsstyrelsen 2017, som blandt andet indeholder et dialogværktøj og tjeklister, som kommunerne kan anvende i planlægningen for og omkring produktionsvirksomheder.

KAPITEL 5. NYE UDVIKLINGSMU- LIGHEDER I HOVEDSTADSOMRÅ- DET

I hele verden vokser storbyområder. Samtidig indtager de en stadig vigtigere rolle som knudepunkter for den globale infrastruktur, forskning, investeringer og for den voksende globale turisme osv.

Det gælder også for hovedstadsområdet. Områdets 34 kommuner er i dag bopæl for lidt over 2 millioner indbyggere. Sammen med en lang række virksomheder, videns- og forskningsinstitutioner, en international lufthavn osv. udgør de mange indbyggere en væsentlig motor for vækst og udvikling – regionalt og nationalt.

Konkurrencen mellem storbyområder er intens, og det er vigtigt for vækst og velfærd i hele Danmark, at hovedstadsområdet klarer sig bedst muligt. Storbykonkurrencen handler blandt andet om en række forhold, som spiller tæt sammen med den fysiske planlægning – fx arealer og bygninger til fremtidens erhverv, gode boliger til en hastigt voksende befolkning, en infrastruktur og transportudbud, der kan sikre en effektiv transport og en række bylivskvaliteter såsom grønne områder, attraktive og trygge boligområder og modstandsdygtighed over for klimaforandringer.

Regeringen nedsatte i maj 2018 et ministerudvalg, der skal udarbejde et udspil om Hovedstaden 2030 med henblik på at styrke hovedstadsområdet som et attraktivt sted at investere, arbejde og bo. Hovedstaden 2030 vil overordnet behandle fire udfordringer: Vækst og viden i hovedstadsområdet, Plads til flere borgere, Effektiv og smart mobilitet samt Et aktivt, attraktivt og grønt hovedstadsområde. En del af arbejdet vil bl.a. være revisioner af de særlige statslige rammer for den fysiske planlægning i hovedstadsområdets kommuner og Fingerplanen (landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning).

Revisionen af Fingerplanen er inddelt i to etaper. Første etape havde fokus på konkrete og afgrænsede ændringer af Fingerplanen, og resulterede i en revideret fingerplan i juni 2017. Anden etape skal afdække behovet for grundlæggende ændringer af Fingerplanen, og tager afsæt i 150 forslag fra hovedstadsområdets kommuner til ændringer af Fingerplanen, fx forslag om muligheder for nye udlæg til erhverv eller boliger.

Revisionen af landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet har til formål at udmønte planlovens nye muligheder for aflastningsområder i hovedstadsområdet. På baggrund af 20 forslag fra hovedstadskommunerne til ændringer i centerstrukturen vil erhvervsministeren udpege nye aflastningsområder for at sikre lokaliseringsmuligheder til større udvalgswarebutikker i hovedstadsområdet, herunder eventuelle udenlandske kæder, som ønsker at etablere sig i Danmark, og som ikke umiddelbart kan finde plads i de eksisterende bymidter eller bydelscentre.

Regeringen har i 2017 fremlagt en strategi for luftfarten i Danmark, som har fokus på at sikre gode rammevilkår for luftfarten og understøtter, at tilgængeligheden forbliver høj og fortsætter med at vokse til gavn for hele Danmark. Københavns Lufthavn spiller en nøglerolle for dansk luftfart og i regeringens ambition om at tiltrække endnu flere flyruter og passagerer til Danmark. Regeringen vil i samarbejde med Københavns Lufthavn arbejde for at sikre en udbygning af lufthavnen, og se på mulighederne for at ændre reguleringen for anvendelsen af Københavns Lufthavns areal, så faciliteterne anvendes mest hensigtsmæssigt.

KAPITEL 6. ØVRIGE PLANTEMAER

Forebyggelsesforanstaltninger til imødegåelse af klimaforandringer

Som resten af verden har Danmark de senere år været ramt af mere voldsomt vejr og vejrhændelser, som har forårsaget omfattende skader i form af oversvømmelser, erosioner og stormfald. Det må derfor forventes, at der i Danmark også i fremtiden vil være behov for at iværksætte forebyggelsesforanstaltninger, som bidrager til øgede offentlige og private udgifter.

Regeringen ønsker at give borgere, virksomheder og kommuner bedre muligheder for at forebygge fysiske skader som følge af klimaforandringer samt skabe større tryghed for skadelidte i fremtidige katastrofesituationer.

Regeringen nedsatte i 2014 et udvalg til evaluering af stormflods-, oversvømmelses- og stormfaldsordningerne. Udvalget afsluttede sit arbejde med en rapport i 2017. På baggrund af rapportens anbefalinger har Folketinget gennemført den nye lov om stormflod og stormfald, som træder i kraft i juli 2018. Loven sikrer blandt andet, at boligejere får mulighed for at få erstattet løsøre i kældre, som er

for at træde ind i stormfaldsordningen i forbindelse med generationsskifte. I medfør af loven opbygges desuden en pulje på 500 millioner kroner, så katastrofeerstatningsordningerne bliver mere robuste i fremtiden.

Regeringen har desuden gennemført en ændring af planloven i 2018, som skal sikre forebyggelse af skader ved oversvømmelse eller erosion. For at forebygge sådanne skader skal kommunerne i kommuneplanerne udpege områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion. Derudover skal kommunerne i kommuneplaner og lokalplaner sikre, at der optages retningslinjer og bestemmelser om afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse m.v. i de udpegede områder.

Udvidelse af testfaciliteter for store vindmøller i Danmark

Danmark har opbygget en international styrkeposition som foregangsland inden for vindenergi og har i dag to konkurrencedygtige, nationale testcentre for store vindmøller ved henholdsvis Østerild i Thisted Kommune og Høvsøre i Lemvig Kommune.

Det er en vigtig forudsætning for erhvervets fortsatte udvikling, at industrien og forskningsinstitutionerne vedvarende har gode muligheder for at teste nye vindmøller i Danmark. Tilsvarende har det stor betydning for at fastholde investeringer og arbejdspladser i Danmark, at der er mulighed for at teste nye møller i nærheden af virksomhedernes udviklingsafdelinger.

Regeringen ønsker, at Danmark også i fremtiden skal være konkurrencedygtig som avanceret produktionsland, herunder på vindområdet, og har en ambition om, at Danmark fortsat skal være førende inden for vindmølleteknologi for store vindmøller. Derfor vil regeringen øge adgangen til testfaciliteter i Danmark ved at udvide de nationale testcentre med nye testpladser til prototypevindmøller. De nye faciliteter skal understøtte den danske vindmøllebranche, så der fortsat kan udvikles nye og mere effektive møller inden for landets grænser.

Folketinget har vedtaget en anlægslov om udvidelse af de nationale testcentre for store prototypevindmøller i Høvsøre og Østerild i maj 2018. Loven følger af den politiske aftale om etablering af yderligere testpladser til prototypevindmøller ved Østerild og Høvsøre, som regeringen i marts 2017 indgik med et bredt flertal i Folketinget.

Med loven udvides kapaciteten på testcentrene med i alt fire nye

standpladser til samlet 16 pladser, og der gives mulighed for at teste højere møller end i dag, idet maksimalhøjden i Østerild øges fra 250 m til 330 m, og i Høvsøre fra 165 m til 200 m. Med loven imødekommer regeringen et konstateret behov for at kunne sikre udvikling af vindmølleindustrien i Danmark de kommende år. Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Digitalisering af den fysiske planlægning og plandata

Danmark er allerede langt fremme med digitalisering på planområdet, og kommunerne har en stærk tradition for at udvikle brugen af teknologi og udnytte de digitale muligheder.

Som opfølgning på den nye planlov fra juni 2017 blev det digitale register Plandata.dk udviklet i 2017 som en ny platform for gældende planer og kort som erstatning for den tidligere platform Plansystem.dk. Desuden blev data vedrørende byggeret indsamlet fra alle gældende planer til brug for Skatteministeriets ejendomsvurderingssystem. Disse data indgår i dag også i Plandata.dk og vil fremover blive opdateret af kommunerne. Alt i alt betyder det, at Plandata.dk fremadrettet vil indeholde mange informationer om gældende bestemmelser, som er let tilgængelige for alle og bidrager til en effektiv planlægningsproces.

Der er imidlertid endnu ikke tale om fuld digitalisering af planområdet. Blandt andet fordi planprocessen foregår adskilt fra den digitale platform Plandata.dk, og at de gældende retsvirkninger fortsat er tilknyttet kommunernes gældende planer i pdf-format.

Derfor har regeringen i 2018 - som led i digitaliseringsstrategien - iværksat et samarbejde med KL om at forberede en fuld digitalisering af den fysiske planlægning og plandata med virkning fra 2020. Formålet er at give virksomheder, borgere og myndigheder let adgang til klar, entydig og retsgyldig information om gældende bestemmelser og data for alle fysiske områder i Danmark. Dette gøres for, at sikre gennemsigtige og effektive planprocesser og give virksomheder, investorer og borgere bedre vilkår for byggeri, ombygninger og datadreven innovation. Det er forventningen, at digitalisering og standardisering af planprocesser, planer, data og kort samt flytning af retsvirkningen fra fysiske planer (pdf-format) til et digitalt system blandt andet vil medføre:

- Større investeringssikkerhed og bedre vilkår for nybyggeri og ombygninger for virksomheder, investorer og borgere.
- Effektivisering af kommunernes og statslige myndigheders arbejde med planlægning og konkrete plansager.
- Bedre muligheder for analyser og datadreven innovation ved at viden og data bliver standardiseret og let tilgængelig og kan anvendes på tværs af myndigheder.

Erhvervsstyrelsens vejledninger til Plandata.dk, herunder indberetningsmodulet, kortmodulet og webservices, beskriver nærmere kommunernes opgave i forbindelse med digitalisering af plandata.

Årlig redegørelse og samlet evaluering

Kommunernes anvendelse af planlovens nye muligheder følges af Erhvervsministeriet og vil indgå i en årlig redegørelse i henholdsvis 2018 og 2019.

Udviklingen i den kommunale planlægning vil primært blive fulgt gennem informationer fra Plandata.dk. For de af planlovens nye muligheder, hvor det ikke er muligt at følge udviklingen ved hjælp af disse data, idet informationerne alene findes i kommunerne, vil udviklingen blive fulgt ved hjælp af blandt andet case-analyser, som udvikles i samarbejde med kommunerne. Det gælder eksempelvis kommunernes brug af umiddelbare rettigheder i landzone og muligheden for midlertidigt at dispensere fra lokalplaners anvendelsesbestemmelser.

Som del af den politiske aftale vil planloven desuden blive evalueret inden den 1. juli 2020.

MAJ 2018
ERHVERVSSTYRELSEN

MILJØVURDERING AF LANDSPLANREDEGØRELSE 2018

MILJØRAPPORT

COWI

MAJ 2018
ERHVERVSSTYRELSEN

MILJØVURDERING AF LANDSPLANREDEGØRELSE 2018

MILJØRAPPORT

PROJEKTNR.

A104159

DOKUMENTNR.

A104159-002

VERSION

1.1

UDGIVELSESDATO

07.06.2018

BESKRIVELSE

Miljørapport

UDARBEJDET

STHZ;UKJ

KONTROLLERET

SORH

GODKENDT

UKJ

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Forslag til Landsplanredegørelse 2018	7
2	Ikke-teknisk resumé	10
2.1	Vurdering af miljøpåvirkningerne	10
2.2	Overvågning	12
3	Lovgrundlag og proces for miljøvurdering	13
3.1	Tilgang og metode i miljøvurderingen	13
4	Miljøstatus	18
4.1	0-alternativet	20
5	Miljøvurdering	21
5.1	Vurdering af de enkelte miljøfaktorer	21
5.2	Vurdering af indvirkningen på miljømålsætninger	25
5.3	Vurdering af 0-alternativet	27
6	Overvågning	28

1 Indledning

Erhvervsstyrelsen har på vegne af regeringen udarbejdet et forslag til Landsplanredegørelse 2018. Forslaget redegør for de ændringer i den fysiske planlægning, som blev vedtaget med moderniseringen af planloven i 2017 og 2018. Landsplanredegørelsen tilvejebringes i overensstemmelse med planlovens § 2 i forbindelse med nyvalg. Landsplanredegørelsen rummer en samlet beskrivelse af de initiativer, der er blevet udmøntet i flere ændringer af planloven, siden regeringen tiltrådte i 2015.

Landsplanredegørelsen er omfattet af krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven¹, og der skal ifølge § 8 stk. 1, nr. 1, gennemføres en miljøvurdering af planen.

1.1 Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Med forslag til Landsplanredegørelse 2018 er det regeringens hensigt at redegøre for en række centrale emner i den fysiske planlægning i alle dele af Danmark. Landsplanredegørelsen rummer endvidere en redegørelse for hensynene bag og udmøntningen af modernisering af planloven, som sker i samarbejde med kommunerne.

Med landsplanredegørelsen sættes fokus på de nye muligheder for udviklingen af byer, landdistrikter, kystområder og hovedstadsområdet samt bedre rammer for detailhandel, erhvervslivet og turisme.

Regeringen ønsker at skabe vækst og udvikling i hele landet og har indgået en bred aftale om bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder. Aftalen er udmøntet i en moderniseret planlov, som trådte i kraft den 15. juni 2017. Lovændringen har til formål at give kommuner, virksomheder og borgere bedre rammer for at skabe udvikling og vækst i hele Danmark under fortsat hensyntagen til natur og miljø. Med den moderniserede planlov er der blandt andet skabt:

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

- > nye muligheder i kystområderne,
- > nye muligheder for bosætning og erhverv i landdistrikterne,
- > bedre rammer for produktionsvirksomheder,
- > bedre udviklingsmuligheder for detailhandel,
- > bedre muligheder for at anvende sommerhuse,
- > fleksible rammer for byudvikling og
- > en mere fleksibel administration.

Med den moderniserede planlov er formålsbestemmelsen ændret, så planlægningen i højere grad er med til at skabe gode rammer for vækst og udvikling og bedre balance mellem hensynet til vækst og erhvervsudvikling og hensynet til natur og miljø. Dette indebærer, at kommunerne i højere grad end tidligere kan tilgodese erhvervslivets udviklingsmuligheder, bl.a. ved at sikre egnede arealer til nyetablering eller videreudvikling af virksomheder. Formålsbestemmelsen viderefører samtidig hensynet til beskyttelsen af landets natur og miljø. Der skal derfor fortsat ske en afvejning af de forskellige hensyn i den kommunale planlægning.

Der gennemføres en fokusering af de nationale interesser til fire nationale interesseområder for at give kommunerne friere rammer i den fysiske planlægning. De fire nationale interesseområder er:

- > vækst og erhvervsudvikling,
- > natur- og miljøbeskyttelse,
- > bevarelse af kulturarv- og landskaber samt
- > hensyn til nationale og regionale anlæg.

Der skal ske en styrkelse af turismeerhvervet, så der tiltrækkes flere turister til Danmark. Dette skal ske gennem flere initiativer, herunder oprydning i de kystnære reservationer til ferie- og fritidsanlæg i kommuneplanerne, mulighed for nye forsøgsprojekter, ændret anvendelse af sommerhuse og opdatering af campingreglementet. I kystområderne skabes der bedre udviklingsmuligheder samtidig med, at kystnærhedszonen fastholdes. Med den moderniserede planlov er der givet mulighed for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvor der kan gives adgang til at planlægge for byudvikling og gives tilladelse til etablering af anlæg.

Det skal være mere attraktivt at arbejde og bo i landdistrikterne, som derfor skal udvikles og styrkes. Derfor er landzonereglerne blevet mere fleksible, og der er skabt mere tidssvarende rammer for landbrugserhvervet og for udviklingen af attraktive landsbyer. Samtidig med et øget fokus på vækst og udvikling

er det vigtigt, at der værnes om et godt miljø og en righoldig natur, hvilket blandt andet gennemføres med Grønt Danmarkskort, hvor der udpeges større og bedre sammenhængende naturområder.

Byerne skal kunne tilbyde et velfungerende forretningsliv og alsidige job- og bopætningsmuligheder. Detailhandel er en branche, hvor der hele tiden sker fornyelse, og der skal derfor være en større fleksibilitet i planlægningen for detailhandel. Der åbnes derfor op for nye muligheder i detailhandelsplanlægningen med bl.a. større butikker og aflastningsområder.

Regeringen ønsker, at der skal investeres mere i at fastholde de eksisterende arbejdspladser og skabe nye jobs. Derfor er der i landsplanredegørelsen fokus på at sikre hensynet til produktionsvirksomheder, hvilket blandt andet er gennemført gennem planlovens nye regler om udpegning af erhvervsområder og afgrænsning af konsekvensområder omkring produktionsvirksomheder.

Med den moderniserede planlov er det besluttet, at de nye regler som udgangspunkt skal gælde i hele landet. Det betyder, at de nye muligheder for udvikling i landdistrikterne og ved kysterne også gælder i hovedstadsområdet, herunder i de grønne kiler. De nye muligheder i detailhandelsplanlægningen vil ligeledes gælde i hovedstadsområdet, dog bliver mulighederne for aflastningsområder i hovedstadsområdet udmøntet gennem et landsplandirektiv.

Udover de nye muligheder i den moderniserede planlov præsenteres der i forslaget til Landsplanredegørelse 2018, og de seneste ændringer af planloven gennemført i foråret 2018, forebyggelsesforanstaltninger til imødegåelse af klimaforandringer, som giver kommunerne mulighed for at etablere beskyttelse mod oversvømmelse, erosion og stormfald. Når kommunen planlægger for eksempel vis byudvikling eller tekniske anlæg i særligt udsatte områder, skal de således sørge for, at der etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion.

Der er i dag to nationale testcentre for vindmøller – i Østerild og Høvsøre – med i alt 12 standpladser til test af store prototypevindmøller. Regeringen ønsker at udbygge centrene med fire nye testpladser og muliggøre højere testmøller.

Som opfølgning på den moderniserede planlov, er der blevet udviklet en ny platform, Plandata.dk, for gældende planer og kort. Digitaliseringen af plandata er endnu ikke fuldt udviklet, men det er målet, at et fuldt udbygget digitalt system vil medføre større investeringssikkerhed, effektivisering af kommuner og statens arbejde og bedre muligheder for analyser og innovation.

2 Ikke-teknisk resumé

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet et forslag til Landsplanredegørelse 2018. Med forslaget redegøres for en række af regeringens initiativer i den fysiske planlægning, som kan fremme planlovens formål i alle dele af Danmark. Landsplanredegørelsen rummer endvidere en redegørelse for hensynene bag og udmøntningen af modernisering af planloven, som sker i samarbejde med kommunerne. Med Landsplanredegørelse 2018 redegøres for planlovens fokus på vækst og udvikling og planlovens nye muligheder for udviklingen af byer, landdistrikter, kystområder og hovedstadsområdet samt bedre rammer for detailhandel, erhvervslivet og turisme samtidig med, at der fortsat værnes om landskaber, natur og miljø. Regeringen har indgået en bred aftale om bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder. Aftalen er udmøntet i en moderniseret planlov, som trådte i kraft den 15. juni 2017.

De nye muligheder er større butikker, etablering af anlæg inden for kystnærhedszonen, etablering af anlæg i de grønne kiler i hovedstadsområdet, udvidelse af bygninger i landzone uden forudgående landzonetilladelse og øget fokus på hensynet til produktionsvirksomheder. Miljøvurderingen forholder sig til de ændringer i plangrundlaget, som den moderniserede planlov giver mulighed for.

Landsplanredegørelsen er omfattet af kravet om miljøvurdering i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, hvorfor der skal udarbejdes en miljøvurdering. Miljøvurderingen belyser de sandsynlige miljøpåvirkninger af ændringerne, som Landsplanredegørelse 2018 muliggør.

Miljøvurderingen er udarbejdet på baggrund af en afgrænsningsrapport, som har været sendt i høring hos berørte myndigheder, som i dette tilfælde var Miljøstyrelsen og landets 98 kommuner. Der er modtaget i alt 15 høringssvar, hvoraf 5 havde bemærkninger til afgrænsningen.

I afgrænsningen er følgende miljøfaktorer blevet udpeget som miljøfaktorer, der kan blive berørt væsentligt i forbindelse med offentliggørelse af landsplanredegørelse 2018. Disse miljøfaktorer vurderes derfor i miljøvurderingen.

- > Biologisk mangfoldighed, flora og fauna
- > Befolkningen og menneskers sundhed
- > Arealanvendelse
- > Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker
- > Klimapåvirkning
- > Materielle goder
- > Landskab

2.1 Vurdering af miljøpåvirkningerne

Følgende miljøpåvirkninger forventes:

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna:

- > Det vurderes, at det generelle initiativ om vækst og udvikling er af en så overordnet karakter, at det på nuværende tidspunkt ikke vurderes at have en væsentlig indvirkning på den biologiske mangfoldighed.
- > Påvirkningen af flora og fauna i landdistrikterne og kystområderne vurderes at være lav og uden væsentlig betydning.
- > I de grønne kiler i hovedstadsområdet vurderes påvirkningen af flora og fauna at være begrænset til mindre arealer og uden væsentlig betydning.
- > En mere dybdegående vurdering af påvirkningen på biologisk mangfoldighed, flora og fauna vil først kunne ske i forbindelse med den konkrete planlægningsproces.

Befolkningen og menneskers sundhed:

- > Justeringen af de grønne kiler i hovedstadsområdet vurderes at have en begrænset påvirkning på en mindre del af befolkningen. Påvirkningen vurderes at være uden væsentlig betydning.
- > Hensynet til miljøforurenende virksomheder og muligheden for at virksomheder kan udvide deres produktion vurderes at kunne have en væsentlig påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, da ændringerne kan medføre øget forurening, som kan have konsekvenser for miljø og klima.
- > Påvirkningerne fra udbygningen af testcentre til vindmøller vurderes at være begrænsede og af så lokal karakter, at det ikke vurderes at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Arealanvendelse:

- > Det vurderes, at muligheden for større butikker og aflastningsområder ikke vil have en væsentlig påvirkning på arealanvendelsen, da ændringen kun vil omfatte mindre arealer.
- > Fravigelse af princippet om, at byudvikling skal ske indefra og ud, vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning, da ændringen kun vil omfatte arealer, som ligger i tilknytning til en helt særlig type af virksomheder.
- > Ændret prioritering af arealanvendelsen gennem inddragelse af arealer i landdistrikterne og kystområderne vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning af jordarealerne, da graden af forstyrrelse vil være lav og kun påvirke mindre arealer.

Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker

- > Der forventes at være en potentiel væsentlig påvirkning på kulturhistoriske interesser, som følge af moderniseringen af planloven. Dette skyldes, at

den gældende regulering af bebyggelse, inden for områder med kulturhistorisk interesse, som tidligere bl.a. skete ved høring af berørte myndigheder, nu ikke længere finder sted. Grundejere i landzone kan nu uden tilladelse opføre byggeri op til 500 m² uden at berørte myndigheder inddrages. Dette kan føre til en påvirkning af de kulturhistoriske interesser.

Klimapåvirkning

- > Der åbnes med moderniseringen af planloven op for en spredning af detailhandel samt en vækst i butikstørrelser, som kan føre til en stigning i personbiltrafikken. Samlet set forventes påvirkningen af klimaet dog at være begrænset og uden væsentlig betydning for den fortsatte indsats mod at begrænse CO₂-udledningerne fra Danmark.

Materielle goder:

- > Der forventes at være en positiv påvirkning af de materielle goder gennem udviklingen af landdistrikterne, landsbyerne og detailhandlen, og samtidig vil muligheden for at borgere selv kan forestå kystbeskyttelse medføre en væsentlig bedre beskyttelse af fast ejendom i kystzonen mod påvirkninger som følge af ændret klima.

Landskab:

- > Det vurderes, at inddragelse af arealer til ny bebyggelse i landzone ikke vil have en væsentlig påvirkning på landskabet.
- > Det vurderes, at udviklingsområder i kystområderne sandsynligvis vil omfatte en mindre del af landets kystområder og påvirkningen vil derfor være lokal. Men da graden af forstyrrelse i landskabet vil være høj, vurderes det at påvirkningen er væsentlig.
- > Med muligheden for at benytte kystbeskyttelse mod oversvømmelse og erosion langs kyststrækningen, kan en stor del af kysternes landskab blive påvirket. Det vurderes derfor, at påvirkningen er væsentlig.

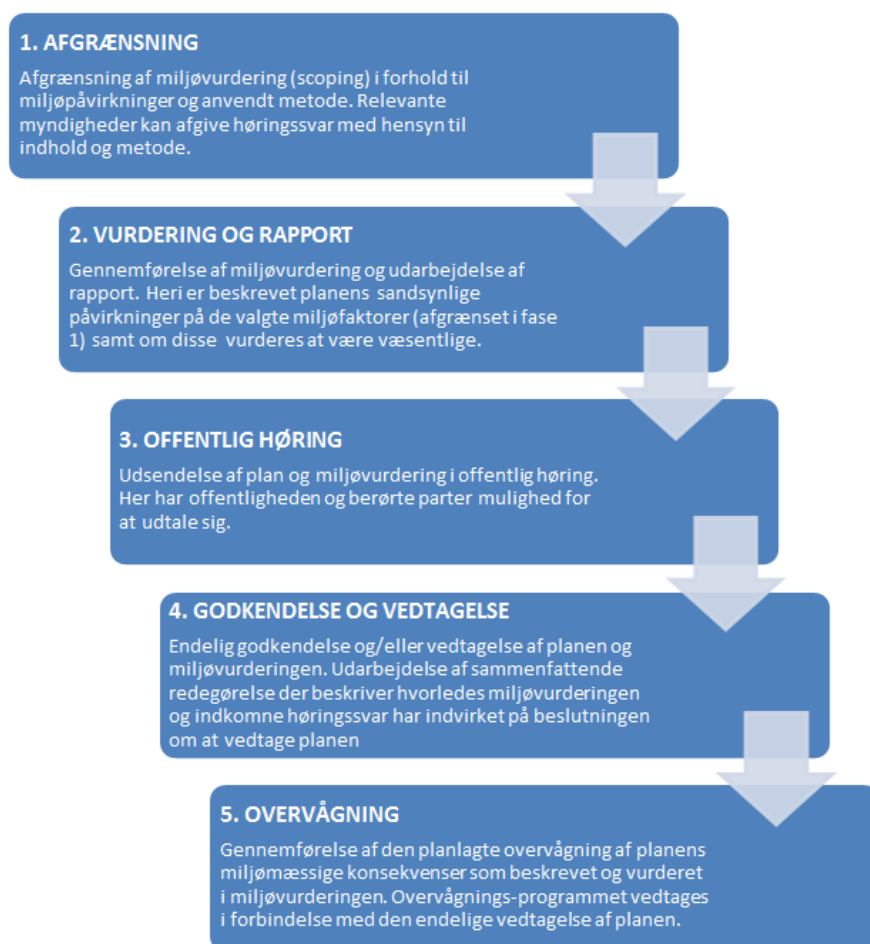
2.2 Overvågning

Beskrivelsen af modernisering af planlovens initiativer i forslaget til Landsplanredegørelse 2018 vil ikke i sig selv medføre væsentlig indvirkning på miljøet, men de tiltag og projekter, som muliggøres i moderniseringen af planloven, kan påvirke miljøet. Miljøvurderingen af forslaget til Landsplanredegørelse 2018 viser, at initiativerne vurderes at medføre begrænsede indvirkninger på miljøet. Der kan være en væsentlig miljøpåvirkning af kystlandskabet, som bør gøres til genstand for belysning i en kommende evaluering af moderniseringen af planloven.

De miljøpåvirkninger, som er beskrevet i miljøvurderingen er ikke så væsentlige, at der er behov for særskilt overvågning af påvirkningerne.

3 Lovgrundlag og proces for miljøvurdering

Forslag til Landsplanredegørelse 2018 er omfattet af kravet om miljøvurdering i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, jf. lovens § 8, stk. 1, nr. 1. Miljøvurderingen vil blive gennemført efter de fem trin som ses på Figur 3-1.

Figur 3-1 Miljøvurderingsprocessens fem trin

3.1 Tilgang og metode i miljøvurderingen

Miljøvurderingens første del gennemføres som en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang forslag til Landsplanredegørelse 2018 forventes at medføre væsentlige indvirkninger på de udpegede miljøfaktorer, som er identificeret i afgrænsningsrapporten. Neden for er kriterier, indikatorer og datagrundlag, som vil blive anvendt i miljøvurderingen, beskrevet.

Miljøvurderingens anden del gennemføres som en vurdering af, hvorvidt forslag til Landsplanredegørelse 2018 antages at fremme eller udgøre en hindring for

realisering af de miljø og naturmålsætninger, som er beskrevet i nationale strategier og handlingsplaner.

3.1.1 Afgrænsning, vurdering og kriterier

I afgrænsningsrapporten er de miljøfaktorer, der sandsynligvis vil blive påvirket af gennemførelsen af planernes tiltag, identificeret og fastlagt. De udpegede miljøfaktorer er:

- > Biologisk mangfoldighed, flora og fauna
- > Befolkningen og menneskers sundhed
- > Jordarealer
- > Materielle goder
- > Landskab

Afgrænsningsrapporten blev sendt i høring hos berørte myndigheder, der fik mulighed for at kommentere forslaget til afgrænsningen af miljøvurderingen. De hørte myndigheder var:

- > Miljøstyrelsen
- > Landets kommuner

Høringen gav også mulighed for at stille forslag til miljøforhold, der burde belyses og vurderes i miljøvurderingen og forslag til alternative løsninger, der også burde indgå i miljøvurderingen.

Der er modtaget i alt 15 høringssvar, hvoraf 5 havde bemærkninger til afgrænsningen.

Horsens Kommune har gjort opmærksom på, at kulturarv også bør inddrages i miljørapporten, idet ændringen af planloven har medført en vidtrækkende fleksibilitet i landzoneadministrationen. Dette åbner mulighed for en udvikling i landsbyer, der kan påvirke både den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv, samt kirkerne og deres omgivelser væsentligt.

Kolding Kommune har i tråd med Horsens Kommunes bemærkninger gjort opmærksom på, at de umiddelbare rettigheder i landzone åbner mulighed for at opføre byggeri i op til 500 m², som kan medføre en påvirkning af værdifulde landskaber.

Aarhus Kommune bemærker, at miljøvurdering bør inddrage konsekvenserne af den nye bestemmelse i planlovens §15b, stk. 2, i forhold for fortætning. Det anføres som begrundelse, at der ikke længere er mulighed for at anvende tætte bygninger som en afværgeforanstaltning i forbindelse med områder, der er påvirket af luftforurening. Lovbestemmelsen gør det vanskeligere for kommunerne at fortætte og gennemføre byomdannelse, hvilket igen betyder, at der fremover kan blive et øget behov for at inddrage nye arealer til byudvikling.

Brøndby Kommune bemærker, at moderniseringen af planloven muliggør udvikling med mere bebyggelse og flere boliger i landdistrikterne, hvor befolkningsunderlaget til at understøtte kollektive trafik og trafikinvesteringer er begrænset, og en udvikling af erhverv og turisme ved kysterne uden en tilsvarende udvikling af den offentlige transport.

Hertil kommer de nye muligheder for detailhandel med udlæg af nye aflastningsområder og større udvalgs- og dagligvarebutikker vil medføre større butiksenheder med større oplande og dermed skabe mere transport over længere afstande. Det kan på sigt føre til en byspredning. På denne baggrund mener kommunen, at et øget behov for biltransport fører til konsekvenser for miljøet og klimapåvirkninger, som bør afspejles i miljøvurderingen.

På denne baggrund er det besluttet også at inddrage følgende miljøfaktorer i miljøvurderingen af landsplanredegørelsen:

- > Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker
- > Klimapåvirkninger

I Tabel 3-1 angives de kriterier og indikatorer, der er anvendt ved vurderingen af de sandsynlige miljøpåvirkninger for hver af de relevante miljøfaktorer.

Tabel 3-1: Kriterier og indikatorer

Miljøfaktorer	Vurderingskriterier	Indikatorer	Databehov
Biologisk mangfoldighed, flora og fauna	> Påvirkning af biodiversitet og rekreative arealer	<p>Omfanget af påvirkning af biodiversitet som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Større butikker og aflastningsområder > Øget anvendelse af overflødiggjorte bygninger samt mulighed for udvidelse af eksisterende virksomheder og helårshuse i landzone > Planlægning for byudvikling og etablering af anlæg inden for udviklingsområder i kystnærhedszonen. > Lempelser i landzone gælder også inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet > Inddragelse af naturarealer > Udpegning af Grønt Danmarkskort og indsats for at sikre flere og større sammenhængende naturområder > Udvikling af biodiversiteten i landdistrikterne 	Kvalitative

Befolkningen og menneskers sundhed	<ul style="list-style-type: none"> > Påvirkning af befolkningens sundhed 	<p>Omfanget af påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Forurening pga. fastholdelse af produktionsvirksomheder > Støj og visuel påvirkning fra vindmøller på nye testsites > Arealbeslaglæggelse af grønne kiler i hovedstadsområdet – tab af rekreative arealer > Byer med grønne fritids- og kulturtilbud og grønne fri- rum 	Kvalitative
Arealanvendelse	<ul style="list-style-type: none"> > Ændret prioritering af arealanvendelsen 	<p>Omfanget af påvirkning af anvendelsen af jordarealer som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Fremme af vækst i virksomheder, boliger, transport, friluftsliv og turisme > Større butikker og aflastningsområder i byer og i hovedstadsområdet > Øget anvendelse af overflødiggjorte bygninger samt mulighed for udvidelse af eksisterende virksomheder og helårshuse i landzone > Lempelser i landzone gælder også inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet > Planlægning for byudvikling og etablering af anlæg inden for udviklingsområder i kystnærhedszonen > Udlæg af nye boliger og erhverv i hovedstadsområdet > Udbygning af testcentre for vindmøller > Undgå spredt bebyggelse og fastholde grænsen mellem land og by 	Kvalitative
Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker	<ul style="list-style-type: none"> > Påvirkning af kulturarv, herunder kirke, som følge af udvidelsen af de umiddelbare rettigheder i landzone 	<p>Omfanget af påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Udvidelse af de umiddelbare rettigheder i landzone 	Kvalitative
Klimapåvirkninger	<ul style="list-style-type: none"> > Samlet påvirkning af landets CO₂-udledninger som følge af en stigning i transportarbejdet af født af en række lempelser i den fysiske planlægning 	<p>Omfanget af påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Øget transportarbejde ifm. øget byspredning, spredning af detailhandel og lempelser i de umiddelbare rettigheder i landzone 	Kvalitative
Materielle goder	<ul style="list-style-type: none"> > Påvirkninger af materielle goder 	<p>Omfanget af påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Øgede muligheder for iværksættelse af kystbeskyttelse mod kysterosion og oversvømmelse 	Kvalitative

Landskab	<p>> Visuel indvirkning på landskabsoplevelsen</p>	<p>Omfanget af visuel påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Fravigelse af princippet om indefra-ud i landzone i helt særlige tilfælde, når det sker i relation til fødevareraktiviteter > Øget anvendelse af overflødiggjorte bygninger samt mulighed for udvidelse af eksisterende virksomheder og helårshuse i landzone > Planlægning for byudvikling og etablering af anlæg inden for udviklingsområder i kystnærhedszonen > Lempelser i landzone gælder også inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet > Udbygning af testcentre for vindmøller 	Kvalitative
----------	---	---	-------------

4 Miljøstatus

I dette afsnit redegøres der for den eksisterende miljøtilstand i Danmark. Den eksisterende miljøtilstand danner grundlag for 0-alternativet, som indgår i miljøvurderingen. Redegørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i miljøtilstandsrapporten, Natur & Miljø 2014.

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Danmarks naturarealer er spredt over små områder, hvor artsrigdom og naturtypernes levevilkår sikres gennem kontinuitet, gode spredningsøkologiske forhold, aktiv naturpleje og naturgenopretning. Danmarks natur påvirkes bl.a. af byudvikling, landbrug, skovbrug, fiskeri og ny infrastruktur, og de lysåbne naturtyper har arealmæssigt været i tilbagegang siden 1800-tallet og dækker i dag ca. 10 % af Danmarks areal. Mange arter, som relaterer sig til den lysåbne natur samt arter i agerlandet er i tilbagegang. Mere end en fjerdedel af flora og fauna er på den nationale rødliste og er dermed karakteriseret som forsvundne, truede eller næsten truede.

Skovene omfatter 14,1 % af det samlede landareal og arealet er stigende. Der er sket en generel forbedring af den biologiske mangfoldighed i vandløb og søer pga. naturgenopretningsprojekter. Der sker dog fortsat en negativ påvirkning af biodiversiteten som følge af vandløbsregulering og udledning af næringsstoffer fra landbrugsområderne.

Befolkningen og menneskers sundhed

Befolkningens sundhed påvirkes både positivt og negativt af miljøet. Vi påvirkes negativt af luftforurening, kemikalier og trafikstøj og positivt af motion og friluftsliv. Det blev i 2011 estimeret, at udendørs luftforurening er skyld i 3200 for tidlige dødsfald og samtidig er forureningen med til at forværre sygdomme. Det vurderes ligeledes, at støjgener har en væsentlig påvirkning på sundheden og fører til flere hundrede for tidlige dødsfald årligt.

Friluftsliv, motion og ophold i naturen har en positiv påvirkning på menneskers sundhed, og det er derfor væsentligt, at befolkningen har nem adgang til naturen, grønne områder og rekreative arealer med mulighed for at dyrke friluftslivet og andre udendørs aktiviteter.

Arealanvendelse og landskab

Danmark er et tætbeholdt land og der er mange forskellige behov som skal imødekommes, hvilket kræver prioritering og planlægning. Anvendelsen af jordarealerne omfatter landbrug, kulturmiljøer, byer, erhverv, infrastrukturanlæg skov og natur, herunder hede, enge, vådområder, søer, vandløb og moser. Danmarks arealanvendelse domineres af landbrug, som fylder 66 % af landarealet. By, vej og andre anlæg fylder 10 %, skov og hede 16 % og eng, sø og mose fylder 7 %. Der ses et fald i andelen af lysåben natur og en stigning i andelen af både skov og bebyggede arealer.

De mange forskellige behov betyder, at vores landskab skal bruges til både at bo og leve i, til produktion af varer og til friluftsliv og oplevelser i naturen. Man

er derfor begyndt at benytte landskaberne multifunktionelt, således at alle landskabstyper har forskellige funktioner. F.eks. anvendes skovene både til produktion af varer, rekreative aktiviteter og klimatiltag igennem binding af CO₂, og i byerne anvendes parkerne til opmagasinering af vand for at aflaste kloaksystemet.

Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker

Den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv, herunder kirker er beskyttet og reguleret gennem forskellige lovgivninger. Beskyttelsen af kulturarven hviler i et vist omfang på høringer af de relevante myndigheder i forbindelse med ansøgninger om zonetilladelse og/eller udarbejdelse af planer.

Kirkebyggelinjer skal sikre, at kirker fortsat opleves og er synlige i landskabet jf. naturbeskyttelseslovens² § 19. Derfor er det ikke tilladt at opføre bebyggelse, som er højere end 8,5 meter over terræn inden for en radius af 300 meter af en kirke. Forbuddet gælder ikke for kirker, som ligger omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen. Ved opførelse af bygninger over 8,5 meter inden for kirkebyggelinjer kræves en dispensation fra kommunen³.

Kulturmiljøer er geografisk afgrænsede områder, der ved deres fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Kulturmiljøer er ikke beskyttet af museumsloven, men søges beskyttet via udpegninger og retningslinjer, der formuleres i kommuneplanerne.

Fortidsminder er fredede for at bevare dem som en del af den danske kulturarv jf. museumslovens⁴ § 29e. Der må ikke foretages ændringer i fortidsmindets tilstand. Ved ændringer i tilstanden af et fortidsminde skal Slots- og Kulturstyrelsen søges om dispensation. Yderligere er udpegede fortidsminder omfattet af en 100 meter beskyttelseszone jf. naturbeskyttelseslovens § 18. Den pågældende kommune skal søges om dispensation ved påvirkninger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Slots- og Kulturstyrelsen foretager en registrering og definerer en afgrænsning af kulturarvsarealer. Inden for kulturarvsarealer er det sandsynligt, at der er forekomst af fortidsminder. Forud for anlægsarbejder inden for kulturarvsarealer, er det en fordel at kontakte det lokale museum. Museet vil på baggrund af en arkivalisk kontrol tage stilling til, hvorvidt der er behov for en arkæologisk forundersøgelse.

Sten- og jorddiger er beskyttede af museumslovens § 29a. Beskyttelsen betyder, at der ikke må foretages ændringer af tilstanden af de beskyttede diger. Hvis et beskyttet dige bliver berørt, skal der søges om dispensation hos den pågældende kommune.

Klimapåvirkning

---

² Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse

³ Kirkebyggelinjen. Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet, 2018.

<http://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/bygge-og-beskyttelseslinjer/kirkebyggelinjen/>

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8 april 2014 af museumsloven

Påvirkningen af klimaet er især knyttet til udledningen af CO₂. En væsentlig del af den danske CO₂ udledning er knyttet til det samlede transportarbejde. Transportens relative andel af de danske CO₂ udledninger udgjorde pr. 2015 ca. 40% af de samlede udledninger. Klimapåvirkninger kan især optræde som periodisk forekommende eller varige ændringer i temperatur og permanente ændringer i havvandstanden. Her til kommer en forstærkning af allerede forekommende vejrfænomener, som regnskyl, stormvejr, tørkeperioder, m.v.

Materielle goder

De materielle goder er tæt relateret til økonomi, forbrug og produktion af varer, hvilket kan påvirke miljøet. Vores forbrug har en påvirkning på den miljømæssige tilstand, da det kræver udnyttelse af naturressourcer og anvendelse af arealer. I Danmark stammer den største miljøpåvirkning som følge af vores forbrug fra transport og fødevarer. Miljøet påvirkes også af energiforbrug til elektricitet og varme i boligen. Forbruget af energi til elektricitet og varme i boliger og erhvervsbygninger bidrager på verdensplan til 15 % af de globale udledninger af drivhusgasser. Et større forbrug af ressourcer betyder også større affaldsmængder. Affaldsmængderne er steget frem til 2008, men denne udvikling ser måske ud til at vende.

De materielle goder kan have en positiv miljøpåvirkning gennem en mere effektiv anvendelse af ressourcer og et øget fokus på grøn produktion. Der er sket en energieffektivisering af de elektriske apparater, som vi anvender i hjemmet, men det samlede elforbrug hertil er dog ikke faldet, da vi anvender flere og flere apparater. Danmark har generelt en god position inden for grøn produktion og det er vigtigt for samfundet, at denne sektor fortsat vokser. Den grønne produktion udgør allerede i dag en væsentlig del af omsætningen i Danmark, og i 2013 var omsætningen af grønne varer og tjenesteydelser på 164,4 mia. kr.

4.1 0-alternativet

0-alternativet udgør sammenligningsgrundlaget for miljøvurderingen. Den foreslåede ændring holdes således op mod den nuværende miljøtilstand i beskrivelsen af de forventede indvirkninger på miljøet.

0-alternativet er i denne sammenhæng den situation, der ville foreligge, såfremt modernisering af planloven ikke var blevet vedtaget.

5 Miljøvurdering

I det følgende afsnit beskrives de sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet i forhold til de enkelte miljøfaktorer, som er identificeret ifm. afgrænsningen.

Miljøvurderingen er gennemført som en vurdering af, hvorvidt Landsplanredegørelse 2018 stemmer overens med de natur- og miljømålsætninger, som er beskrevet i nationale strategier og handlingsplaner.

På baggrund af afgrænsningsrapporten antages det, at forslaget til Landsplanredegørelse 2018 kan medføre væsentlig påvirkning af:

- > Biologisk mangfoldighed, flora og fauna
- > Befolkning og menneskers sundhed
- > Jordarealer
- > Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker
- > Klimapåvirkning
- > Materielle goder
- > Landskab

De sandsynlige væsentlige påvirkninger af miljøet i forhold til ovenstående miljøfaktorer beskrives i de følgende afsnit.

5.1 Vurdering af de enkelte miljøfaktorer

5.1.1 Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Øget vækst og udvikling i hele landet og en ændret prioritering i arealanvendelsen kan potentielt medføre en påvirkning af den biologiske mangfoldighed og flora og fauna. Det vurderes dog, at det generelle initiativ om vækst og udvikling er af en så overordnet karakter, at det på nuværende tidspunkt ikke vurderes at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Inddragelsen af arealer i landdistrikterne og kystområderne til bebyggelse kan påvirke biodiversiteten og forekomsten af flora og fauna. Omfanget af arealinddragelse til ny bebyggelse inden for udviklingsområder og omdannelseslandsbyer kendes ikke på nuværende tidspunkt, da etablering af anlæg vil forudsætte ansøgning til Erhvervsstyrelsen og en efterfølgende udpegning og vedtagelse af et landsplandirektiv.

Det vurderes, at graden af forstyrrelse af flora og fauna i landdistrikterne vil være lille og uden væsentlig betydning, da ny bebyggelse i de fleste tilfælde vil blive opført i tilknytning til eksisterende bebyggelse, og fordi muligheden for byggeri omfatter mindre ændringer ift. de gældende regler. Samtidig vil påvirkningen kun være lokal. Bebyggelse inden for omdannelseslandsbyer vil, både i hovedstadsområdet og i resten af landet, ligeledes blive opført i tilknytning til eksisterende bebyggelse og inden for mindre arealer. Påvirkningen af flora og fauna vurderes derfor at være ubetydelig.

I kystområderne skal udviklingsområderne udpeges i områder uden særlige landskabs- natur- eller miljøinteresser. Der er ikke sat en øvre grænse for antallet og størrelsen af udviklingsområder, og de kan derfor potentielt optage en væsentlig del af kysterne. Udviklingsområderne kan ikke udpeges i områder, der er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, herunder fredede områder og områder beskyttet af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen, og områderne må ligeledes ikke overlappe med områder, der er udpeget til Grønt Danmarkskort. Graden af forstyrrelse af den biologiske mangfoldighed vurderes derfor at være lille og uden væsentlig betydning.

Den nye mulighed for etablering af anlæg inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet og en generel justering af kilerne kan påvirke forekomsten af flora og fauna i disse områder. For de arealer, hvor der sker en justering, og hvor der etableres anlæg, vil det betyde, at områdernes naturindhold vil blive formindsket som følge af en anden og mere intensiv arealudnyttelse. Arealerne, som inddrages til byzone, vil være små-arealer, som ofte er bebygget i forvejen, er blevet afskåret som følge af ny infrastruktur eller ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Det vurderes derfor, at påvirkningen af flora og fauna vil være begrænset og uden væsentlig betydning.

Påvirkning af den biologiske mangfoldighed, flora og fauna er alene vurderet på et overordnet niveau. En mere dybdegående vurdering vil først kunne ske i forbindelse med den konkrete kommune- og lokalplanproces.

5.1.2 Befolkningen og menneskers sundhed

Etablering af bebyggelse inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet og overførsel af mindre arealer i kilerne til byzone kan medføre et tab af rekreative arealer for befolkningen i de omkringliggende områder. Etablering af anlæg inden for udviklingsområder og omdannelseslandsbyer sker i kommuneplanen. Justeringen af de grønne kiler omfatter mindre arealer og ændringen vurderes derfor kun at påvirke en mindre del af befolkningen, som er bosat i hovedstadsområdet. Det forventes, at indvirkningen på befolkningen og menneskers sundhed vil være begrænset og uden væsentlig betydning.

Der kan være en negativ påvirkning af befolkningen og menneskers sundhed igennem fastholdelse af og hensyntagen til miljøforurenende virksomheder samt gennem hensynet til, at virksomheder skal kunne udvide deres produktion. Dette kan medføre, at arealer fortsat kan anvendes til aktiviteter, der udleder

forurening i form af støj, støv, lugt og anden luftforurening, og som dermed kan påvirke beboere og brugere i de pågældende og tilstødende områder. Der kan samtidig være en positiv påvirkning som følge af tiltaget om, at der skal udpeges konsekvensområder omkring produktionsvirksomheder inden for hvilke, der ikke må opføres boliger, kontorer og/eller planlægges for rekreative funktioner, idet dette muliggør en forebyggelse af potentielle miljøkonflikter, der ellers kunne medføre en negativ påvirkning på beboere og brugere af et område.

Udbygningen af testcentre til vindmøller kan potentielt medføre en påvirkning af befolkningen i form af den visuelle påvirkning og støj fra vindmøllerne. Påvirkningerne herfra forventes dog at være begrænsede og af så lokal karakter, at det ikke vurderes at have en væsentlig påvirkning på miljøet. Samtidig vurderes det, at udbygningen af testcentre vil bidrage positivt til den grønne omstilling.

5.1.3 Arealanvendelse

Etablering af større butikker i byerne og nye aflastningsområder kan have en negativ påvirkning på miljøet gennem en forøget spredning af detailhandelsfunktioner. Etablering af større butikker muliggøres i bymidter, bydelscentre og aflastningsområder, hvor der derfor allerede i dag er detailhandelsfunktioner. Aflastningsområder kan udlægges i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag. Aflastningsområderne kan inddrage arealer til detailhandel, som ellers ville være anvendt til anden arealanvendelse. Det vurderes dog, at aflastningsområderne vil optage en lille del af landets samlede areal. Det vurderes, at den ændrede arealanvendelse ikke vil have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Princippet om, at byudvikling skal ske indefra og ud, er lovfæstet, så tilfældig spredning af bebyggelse undgås og grænsen mellem land og by fastholdes, hvilket vurderes, at have en positiv påvirkning. Princippet kan dog fraviges i landzone, når det sker i relation til fødevarevirksomheder, hvilket kan have medføre en negativ påvirkning. Da muligheden kun vil omfatte arealer, som ligger i tilknytning til en helt særlig type virksomheder, vurderes påvirkningen at være begrænset og uden væsentlig betydning.

Med Landsplanredegørelsen åbnes der op for en ændret prioritering af arealanvendelsen gennem inddragelse af arealer i det åbne land. Inddragelsen af arealer i landdistrikterne vil i de fleste tilfælde ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse, f.eks. til- og ombygning af boliger, opførelse af driftsbygninger på landbrugsejendomme og mulighed for ny bebyggelse i omdannelseslandsbyer. Ændringen i arealanvendelse vil derfor omfatte mindre arealer i lokale områder og det vurderes, at påvirkningen vil være uden betydning.

Der er ikke sat en øvre grænse for antallet og størrelsen af udviklingsområder, og de kan derfor potentielt fylde en væsentlig del af kysterne. Udviklingsområderne vil kun påvirke landets kystområder, og det vurderes derfor, at ændringen samlet set kun vil have en lav påvirkning på landets jordarealer.

5.1.4 Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker

De lempede krav i den moderniserede planlov, herunder mulighederne for udvidelse af byggeri med op til 500 m² i landzone uden forudgående tilladelse, kan føre til en påvirkning af kulturhistoriske interesser. Med afviklingen af kravet om landzonetilladelse er der hermed mulighed for udvidelse af byggeri med op til 500 m². Byggeriet kan således være beliggende inden for kirkebyggelinje, kulturmiljøer, fortidsminder, fortidsmindebeskyttelseslinjer, sten- og jorddiger, fredninger og kulturarvsarealer.

For byggeri i landzonen vil der fortsat være krav om ansøgning om dispensation for påvirkningen og inden for bestemte kulturhistoriske udpegninger vil visse former for byggeri ikke være muligt. Med den moderniserede planlovs ændrede krav til høring af berørte myndigheder vil reguleringen og administrationen af lovgivningen dog vanskeliggøres.

Den moderniserede planlovs muligheder for byggeri i landzone kan derfor medføre en potentiel væsentlig påvirkning inden for områder, som rummer kulturhistoriske interesser.

5.1.5 Klimapåvirkning

Med moderniseringen af planloven muliggøres udvikling med mere bebyggelse og flere boliger i landdistrikterne. Ligeledes rummer planloven mulighed for udvikling af erhverv og turisme i kystområderne. Hertil kommer at moderniseringen af planloven giver nye muligheder for detailhandel med udlæg af nye aflastningsområder og større udvalgsvarer- og dagligvarebutikker.

Udnyttelse af de nye udviklingsmuligheder kan medføre et øget behov for transport i områder, som ikke er velforsynede med offentlig transport. Det må derfor antages, at en stor del af transporten til og fra de områder, hvori denne udvikling finder sted vil ske som biltransport frem for kollektiv transport.

Udlæg af arealer til detailhandel er reguleret i kommuneplanlægningen. I kommuneplanerne udpeges der områder med detailhandel, som så vidt muligt samler funktionerne inden for detailhandel. På den måde samles detailhandlen i strategisk placerede lokaliteter. Med moderniseringen af planloven er der mulighed for, at detailhandlen spredes gennem udpegningscentre i landdistrikterne frem for udkanten af byerne, hvor der er gode adgangsforhold. Udviklingen kan medføre en forøgelse af transportarbejdet da funktionerne spredes og nye og større butikker kan tiltrække kunder fra længere afstande.

Samlet set forventes påvirkningen af klimaet dog at være begrænset og uden væsentlig betydning for den fortsatte indsats mod at begrænse CO₂-udledningerne fra Danmark.

5.1.6 Materielle goder

Samtidig vil muligheden for at borgere selv kan forestå kystbeskyttelse medføre en væsentlig bedre beskyttelse af fast ejendom i kystzonen mod påvirkninger som følge af ændret klima. Muligheden for at borgere/kommuner selv kan vedtage og forestå kystbeskyttelse kan føre til en væsentlig forbedring af beskyttelsen af fast ejendom i udsatte kystegne. Det forventes dog at denne påvirkning i første række vil være lokal. Påvirkningen antages derfor ikke at være væsentlig.

5.1.7 Landskab

Muligheden for at opføre ny bebyggelse i landdistrikterne vil i de fleste tilfælde ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse, f.eks. i forbindelse med til- og ombygning af boliger, opførelse af driftsbygninger på landbrugsejendomme og ny bebyggelse i omdannelseslandsbyer. Da ny bebyggelse i de fleste tilfælde opføres i nærheden af eksisterende bebyggelse vurderes det, at der vil være en begrænset visuel påvirkning af landskabet i det åbne land.

Der er ikke sat en øvre grænse for antallet og størrelsen af udviklingsområder, og de kan derfor potentielt optage en væsentlig del af det kystnære landskab. Etablering af anlæg inden for udpegede udviklingsområder kan have en væsentlig påvirkning på landskabet i kystområderne og det åbne land, da den visuelle oplevelse af kystlandskabet vil blive ændret. De danske kyststrækninger er langstrakte landskaber med vild natur og ofte uden visuel forstyrrelse. Med etablering af bebyggelse i et landskab, der fremstår åbent, kan den visuelle påvirkning have en stor betydning og berøre et stort område. Det vurderes dog, at områderne sandsynligvis vil omfatte en mindre del af landets kystområder og påvirkningen vil derfor være lokal, men da graden af forstyrrelse i landskabet vil være høj, vurderes det, at påvirkningen er væsentlig.

Med den ændrede mulighed for at benytte kystbeskyttelse mod erosion og oversvømmelse, vil der kunne ske en ændring af kystlinjen og den visuelle oplevelse af kystlandskabet. Kysterne er i konstant forandring og formes af vind og bølger, som flytter rundt på sediment og dermed bevirker at kystens form ændrer sig. Ved anvendelse af kystbeskyttelse gribes der ind i kystens naturlige dynamik, hvilket kan ændre kystens struktur og dens naturlige landskabelige udtryk. Med muligheden for at etablere kystbeskyttelsesplanlæg langs kyststrækningen, kan en stor del af kysternes landskab blive påvirket. Det vurderes derfor, at påvirkningen kan være væsentlig.

5.2 Vurdering af indvirkningen på miljømålsætninger

I nedenstående tabel 5-1 vurderes landsplanredegørelse 2018's indvirkning på miljømålsætningerne. Vurderingen i forhold til miljømålsætningerne skal sikre, at landsplanredegørelsens ændringer ikke strider imod planer og målsætninger eller indsatsprogrammer i de pågældende planer.

Tabel 5-1 Relevante målsætninger, der er indgået i miljøvurderingen

Emne	Målsætninger	Påvirkning
Landsplanlægning	<ul style="list-style-type: none"> > Retningslinjer fra Fingerplan 2017 omkring planlægning. > Aftale om modernisering af planloven fra juni 2016: Danmark i bedre balance – bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet > Regeringens udspil om vækst og udvikling i Hele Danmark fra 2015 	<ul style="list-style-type: none"> > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning > Ingen eller positiv indvirkning
Biodiversitet	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger for naturplanerne fra Natura 2000-områderne > Målsætninger som fremsat i regeringens Naturpakke, 2016 > Målsætninger fremsat i Naturplan Danmark, 2014 > Målsætninger i Økologisk Handlingsplan 2020 fra 2012 (ikke opdateret siden) 	<ul style="list-style-type: none"> > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning
Sundhed og miljø	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger fremsat i 'Vækst med omtanke', regeringens strategi for bæredygtig udvikling fra 2009 (ikke opdateret). 	<ul style="list-style-type: none"> > Svag negativ indvirkning
Klima og luft	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger som fremsat af Klima og Energiministeriet i Energistrategi 2050 – fra kul, olie og gas til grøn energi fra 2011 (ikke opdateret). > Målsætning om 40 % reduktion af drivhusgasser i 2030 ift. 1990 vedtaget af det Europæiske Råd i 2014 > Målsætninger som fremsat i regeringens handlingsplan 'Miljøteknologi til gavn for miljø og vækst 2010- 2011' (ikke opdateret) 	<ul style="list-style-type: none"> > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning
Vand	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger som fremsat i de statslige vandplaner efter vandrammedirektivet > Målsætninger i ny bekendtgørelse efter Vandforsyningsloven om den fysiske planlægnings inddragelse af grundvandsbeskyttelsen > Målsætninger som fremsat i regeringens handlingsplan 'Miljøteknologi til gavn for miljø og vækst 2010- 2011' (ikke opdateret) 	<ul style="list-style-type: none"> > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning > Ingen indvirkning

5.3 Vurdering af 0-alternativet

0-alternativet udgøres af den situation, der ville opstå såfremt modernisering af planloven ikke var blevet vedtaget i Folketinget. Landsredegørelse 2018 rummer en redegørelse af en række planlovsændringer, som indebærer mulighed for større butikker, etablering af anlæg inden for kystnærhedszonen, mulighed for etablering af kystbeskyttelses anlæg mod oversvømmelse og erosion, mulighed for etablering af anlæg i de grønne kiler i hovedstadsområdet, mulighed for udvidelse af bygninger i landzone uden forudgående landzonetilladelse og øget fokus på hensynet til produktionsvirksomheder.

Såfremt moderniseringen af planloven ikke var blevet vedtaget, vil de ovenfor beskrevne miljøpåvirkninger ikke finde sted. De væsentligste miljøpåvirkninger identificeret i miljøvurderingen er af overordnet karakter, og en væsentlig del af de beskrevne miljøpåvirkninger bør kunne opfanges i den kommunale planlægning og den dertil knyttede godkendelses- og miljøvurderingsproces.

6 Overvågning

I henhold til § 14 i Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens eller programmets gennemførelse.

Beskrivelsen af modernisering af planlovens initiativer i forslaget til Landsplanredegørelse 2018 vil ikke i sig selv medføre væsentlig indvirkning på miljøet, men de tiltag og projekter, som muliggøres i moderniseringen af planloven, kan påvirke miljøet. Miljøvurderingen af forslag til Landsplanredegørelse 2018 viser, at initiativerne vurderes at medføre begrænsede indvirkninger på miljøet. Dog kan der muligvis være en væsentlig miljøpåvirkning af kystlandskabet forbundet med mulighederne for at iværksætte kystbeskyttelse, som i kombination med mulighederne for at udlægge udviklingsområder i kystzonen bør gøres til genstand for belysning i en kommende evaluering af moderniseringen af Planloven.

De øvrige miljøpåvirkninger, som er beskrevet i miljøvurderingen, er ikke så væsentlige, at der er behov for særskilt overvågning. En eventuel overvågning af miljøpåvirkningerne af moderniseringen af planloven forventes at blive indeholdt i den evaluering, som skal afrapporteres til Folketinget i 2020. Frem til evalueringen vil kommunernes anvendelse af de nye muligheder blive fulgt af Erhvervsministeriet og indgå i en årlig redegørelse til aftaleparterne og Folketinget.